Autor Guste Santini
Petak, 01 Travanj 2011 05:35

Kao što se je posebna roba - recimo zlato, duhan – izdvojila u odnosu na ostale robe i postala općeprihvaćena mjera vrijednosti tako se i svjetska valuta izdvaja iz ostalih valuta i postaje im rezervna valuta. Britanska funata, i sama nominirana u zlato, postala je osnovom zlatno-deviznog standarda. Nakon funte nastupa američki dolar kao svjetska valuta. Švicarski franak, izvozni proizvod Švicarske, stalno je zbog svoje standardnosti prisutan iako nije svjetska valuta već valuta u funkciji čuvanja bogatstva. Euro je vrlo brzo postao suparnik američkom dolaru. Japanski je yen močan ali nikada nije ugrozio/osporio američki dolar. Možda će to u narednim desetljećima učiniti kineski juan. Danas je arbitar na relaciji američki dolar – euro; sutra vjerojatno lider jednoj i drugoj valuti. Hrvatska kuna, na iznenađenje svih, zbog svoje jasne koncepcije i strategije poput švicarskog franka postaje sve više cijenjena valuta.

Sedam sestara, iz područja naftnog biznisa, postat će prva svjetska grupacija koja će izdati zajedničke obveznice, što je također po prvi put, denominirane u hrvatskim kunama, izvijestio je u petak, 1. aprila, londonski The Financial Times.

Hrvatski su građani, ali ne i analitičari, iznenađeni ugledom koji je kuna stekla u samo osamnaest godina svoje stabilnosti. Još je značajnija činjenica da će ovako veliku emisiju, bilijun kuna, plasirati Udružena banka Hrvatske (UBH) a ne investicijske banke Wall Streeta kao što je to bilo uobičajeno. Naime, UBH sa svojih 77 „banaka kćeri“ i konsolidiranom bilancom s preko šest bilijuna eura danas je vodeći igrač u financijskoj industriji. Da je tome tako najbolje pokazuje činjenica što sve važnije zemlje u svojim centralnim bankama imaju posebne odjele koji prate poslovanje UBH.

Naši izvori bliski upravi Banke su nam rekli kako će UBH više od polovine emisije dionica plasirati svojim „bankama kćerima“, četvrtinu svojim investicijskim fondovima a manje od četvrtine ponuditi na sekundarnom financijskom tržištu. Tako će Hrvatska postati jedno od vodećih tržišta komercijalnih obveznica čime se dodatno pokazuje vjernost neoliberalističkoj politici.

Međutim, nije sve išlo tako glatko. Naime, Hrvatska je poput Švicarske željela sačuvati svoju valutu od prevelike izloženosti eventualnim napadima imajući u vidu iskustva eura kojih se još nije oporavio i pitanje je da li će. Nakon, analiza i dugoročnih projekcija zaključeno je da će kuna ostati jedako stabilna kao što je to bila i do sada, a dugoročno vjerojatno će potisnuti švicarski franak. Ocijena se temelji na dosadašnjem iskustvu kroničnog suficita tekućeg računa

platne bilance, s jedne strane, i, s druge strane, suficita proračuna. Ovom valja pridodati da je prihod, dohodak, po osnovu investicija u inozemstvu veći od izvoza roba i usluga što znači da je Hrvatska na neki način postala rentijer čiji je zadatak da poveća prinos na imovinu uz maksimalno smanjenje rizika. Upravo emisija spomenutih obveznica predstavlja riješenje za naftnu industriju kao i za hrvatsku imovinu. Pesimisti smatraju da je emisija obveznica samo početak dinamiziranja ovog načina poslovanja UBH i da nije moguće sagledati kada će i gdje cijela priča stati. Oni napominju da je UBH imala grdnih poteškoća osnovati „banke kćeri“ i u razvijenim zemljama jer su dolaskom UBH postale izloženije hrvatskim poslovnim utjecajima.

01. april 2011.